

**ALSÓPETÉNY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK
POLGÁRMESTERE**

2617 Alsópetény, Petőfi út 24.
06-35-530-019
ado@alsopeteny.hu

**Alsópetény Község Önkormányzat
Polgármesterének**

23/2021. (VI.29.) számú határozata

Alsópetény Község Önkormányzat Polgármestere a Kormány által kihirdetett veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet, illetve a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében biztosított jogkörömben az alábbi rendelkezést teszem:

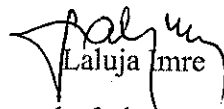
Alsópetény Község Önkormányzat Polgármestere a Balassi Bálint Megyei Könyvtár könyvtárellátási szolgáltató rendszerének 2020. évi működéséről szóló beszámolóját az 1. számú melléklet szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Alsópetény, 2021. április 29.

Kovácsné Varga Andrea
polgármester helyett eljárva:

Laluja Imre
alpolgármester

BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

Települési Önkormányzat polgármestere
Székhelyén

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretein belül nyilvános könyvtári szolgáltatásokat biztosít az Ön települése számára.

Ezúton megküldjük a **Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2020. évi munkájáról**, eredményeiről szóló **beszámolót**.

Tájékoztatjuk Önöket arról, hogy **2020. évi XC. törvény Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről** a települési önkormányzatok nyilvános könyvtári és közművelődési feladatainak ellátására megállapított összege **2021. évben 2 170 forint/fő, de legalább 2 270 000 forint**.

A felhasználás szabályai szerint a megyei hatókörű városi könyvtárral szolgáltatási szerződést kötött önkormányzatnak a támogatás **legalább 25%-át** a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben előírt **könyvtári szolgáltatások infrastrukturális feltételeit biztosító tevékenységre** és a Kult. tv. 76. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt közművelődési alapszolgáltatáshoz kapcsolódó kiadásokra kell felhasználnia.

A könyvtári szolgáltató helyek számára meghatározott követelményekről, előírt működési feltételekről a **KSZR Ajánlásban** olvashatnak. A dokumentum letölthető honlapunkról:

http://bbmk.hu/files/download/letoltheto_dokumentumok/kszr/kszr_ajanlas_letoltheto_k.pdf

A KSZR szolgáltatóhelyek szakszerű működtetéséhez nélkülözhetetlen a képzett szakember. A A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működését szabályozó 39/2013. EMMI rendelet rendelkezik szolgáltatóhelyeken a **könyvtárosok számára előírt szakmai követelményekről**. A rendelet kimondja, hogy a szolgáltató helyen a kistépülési önkormányzat a könyvtári feladatok ellátására

- „ga) 1500 fő alatti lakosságú kistépülésen legalább érettségivel,
 - gb) 1500-2500 fő közötti lakosságú kistépülésen középfokú szakirányú végzettséggel,
 - gc) 2500 fő feletti lakosságú kistépülésen közalkalmazotti jogviszonyban, felsőfokú végzettséggel és könyvtáros szakképzettséggel”
- rendelkező személyt foglalkoztat.

BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

Kérjük, gondoskodjanak arról, hogy a könyvtári feladatokat az előírásnak megfelelő képzettségű munkatárs lássa el, vagy iskolázzák be a feladatot ellátó személyt. Erre különösen az **1.500, valamint a 2.500 lakosnál nagyobb települések** esetében kell odafigyelni.

Amennyiben **változás történik** a könyvtári szolgáltatásokkal, a nyitva tartással, a könyvtáros személyével, a szolgáltatóhely elhelyezésével kapcsolatban, **kérjük írásban tájékoztassák könyvtárunkat.**

Továbbra is nyitottak vagyunk minden, a könyvtárak fejlesztését, a szolgáltatás javítását célzó kezdeményezésre, együttműködésre.

Köszönjük partnerségüket, számítunk további együttműködésükre.

Salgótarján, 2021. április 20.

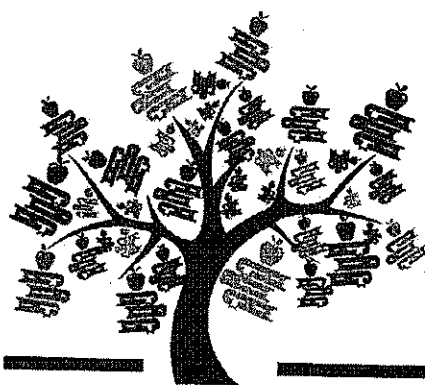
Üdvözlettel:

Molnár Éva
igazgató

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

BESZÁMOLÓ

A BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERÉNEK 2020. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

KÖNYVTÁRELLÁTÁS NÓGRÁD

BBMK KSZR

Balassi Bálint Megyei Könyvtár

Salgótarján, 2021

BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR

BESZÁMOLÓ A BALASSI BÁLINT MEGYEI KÖNYVTÁR KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERÉNEK 2020. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár 2020-ban Nógrád megye 119 kistépelülése számára nyújtott könyvtárellátási szolgáltatásokat. A települési önkormányzatokkal kötött megállapodások értelmében a települések biztosítják a szolgáltatás fogadásához szükséges feltételeket és a személyzetet, míg a megyei könyvtár a szakmai feladatok ellátását, tartalmi munka megvalósítását végzi az érvényben lévő jogszabályok és szakmai útmutatások alapján. Mindez csak a fenntartó önkormányzatokkal szoros partnerségben valósítható meg.

A 2020-as év, ezen belül is a járványhelyzet, a könyvtári ellátás korábban jól működő gyakorlatát is befolyásolta, átalakításra készítette. A járvány korlátozta a szabad mozgásunkat, helyszíni munkavégzésünket, a személyes kapcsolatokat. Újra kellett gondolni a feladatok prioritását, új módszereket és megoldásokat kellett alkalmazni. Sokat tettünk a szolgáltatóhelyek és szolgáltatás működési feltételeinek javításáért, és a szolgáltatás hosszútávú és biztonságos működtetésének érdekében. A megváltozott helyzethez való folyamatos alkalmazkodással, új megoldások keresésével sikerrel vettük az akadályokat, így eredményes évet tudunk zárni.

Főbb eredményeink:

- könyvtárfejlesztések, fejlesztési tervek egyeztetése az önkormányzatokkal
- új szolgáltatóhelyek kialakítása, könyvtárak bővítése
- eszköz és bútorfejlesztés
- helyszíni munkavégzések, állománygondozás
- online jelenlét a közösségi médiában
- községi könyvtári állományok retrospektív feltárása
- a KSZR arculatának megújítása

Szolgáltató helyek fejlesztése

A szolgáltató helyek fejlesztése 2020-ban is kiemelt feladatunk volt, amelynek megvalósításához elengedhetetlen volt az önkormányzatokkal való együttműködés, a tervek, fejlesztési elképzelések egyeztetése. Az elmúlt években egyre több, a könyvtárat is befogadó épület újult meg a kistépelüléseken pályázati vagy egyéb támogatásokból. Ezek többnyire az épület (energetikai) felújítására korlátozódtak, nem tartalmazták a könyvtári bútorzat, felszerelés megújítását, de így is nagyban hozzájárultak a használók komfortérzetének növeléséhez. Könyvtárunk pedig arra törekedett, hogy a megújult épületekbe a könyvtárhelyiségek újrapolcozásával, bútorzatának, felszereltségének megújításával hozzájáruljon a szakmai munka feltételeinek megteremtéséhez.

2020-ban felújításra került a honti, kutasói, szilaspogonyi, csécsei, ipolyszögi, keszegi, mátraszelei, berceli, nógrádi, és jelenleg is folyamatban van a karancslapujtői és az ecsegi könyvtár épületének felújítása.

A belső terek kialakítása, a bútorzat korszerűsítése esetén több még a tennivaló, igazán látványos eredményeket általában pályázati forrás bevonásával tudunk elérni. Az NKA támogatásával már több szolgáltatóhely teljes berendezését sikerült megújítani. 2020-ban Csitáron új épületben került

kialakításra a könyvtár. Tanácsadással, szakvéleménnyel támogattuk Karancslapujtő és Nagykeresztúr pályázatát a könyvtári bútorzat cseréjére.

Új helyre, kedvezőbb körülmények közé költözött a hollókői, tereskei és az erdőtarcsai könyvtár. Bővült a kutasói, mátranováki, nógrádi, nógrádsipeki, vizslási könyvtár alapterülete, részben vagy teljesen megújult ezen könyvtárak bútorzata, eszközparkja is.

Könyvtárunk támogatta a könyvtárak bővítését, felszereltségének javítását. 2020-ban 9 könyvtár bútorzata került felújításra, de kisebb-nagyobb bútor támogatást több könyvtár kapott. Támogattuk 12 könyvtár polccseréjét és a bútorzatának részleges megújítását. Új bútorokat, gyereksarkokat, kiegészítőket, fejlesztőjátékokat, és számítástechnikai eszközöket biztosítottunk a szolgáltatóhelyek számára. Célbútorok, berendezési tárgyak, eszközök beszerzésére a tervezettnél jóval többet fordítottunk. Ennek köszönhetően kényelmes fotelokkal, játéktárolókkal, folyóiratállványokkal, gyermekbútorokkal, szőnyegekkel és egyéb kiegészítővel tettük otthonossá és barátságossá a kiskönyvtárakat. Tovább folytattuk a népszerű fejlesztőjátékok (készségfejlesztő-ügyességi játékok, diavetítő, bábparaván, társasjátékok) beszerzését is. Mind a bútorok, mind pedig a fejlesztő játékok nagyon keresettek voltak a könyvtárosok körében.

A pandémiás korlátozások bevezetése miatt a kulturális-közösségi rendezvényekre betervezett összegek egy része felszabadult és átcsoportosításra került. Az így átsorolt támogatás egy része a bútorzat és egyéb berendezési eszközök fejlesztését tette lehetővé, így 43 szolgáltató helyen eredményezett előrelépést, első megújulást.

Technikai eszközök beszerzésével a könyvtárak szolgáltatóképességét növeltük, törekedtünk a KönyvtárMozi feltételrendszerének megteremtésére. A szolgáltató helyeken folytattuk a számítógépes infrastruktúra fejlesztését, valamint a régi, elavult gépek helyett újak kihelyezését. Év eleji felmérésünkben többen jelezték, hogy szeretnék bevezetni a KönyvtárMozi szolgáltatást, ezért az eszközbeszerzés során kiemelten figyeltünk arra, hogy ennek feltételei biztosíthatók legyenek. A megvásárolt laptopok, projektorok, vetítővásznak és hangfalak a KönyvtárMozi szolgáltatás alapjául szolgálnak. Az igények figyelembevételével a könyvtári szolgáltatások, programok, foglalkozások dokumentálásához, népszerűsítéséhez, valamint az adminisztrációs munkák megkönnyítése érdekében nyomtatókat és fényképezőgépeket vásároltunk.

A megnövekedett szállítási és szolgáltatási feladatok hatékonyabb ellátása érdekében a meglévő személyautó mellé egy nagyobb rakterű, több eszköz és dokumentum befogadására alkalmas Fiat Doblo Cargo típusú jármű került beszerzésre a szolgáltatás céljára.

Dokumentumellátás

Szintén stratégiai jelentőségű feladatunk hagyományosan a dokumentumellátás.

A dokumentumbeszerzést nem befolyásolta jelentősen a járványidőszak, de dokumentumok kiszállítását és helyi állományok gondozását igen.

A dokumentumellátás terén arra törekedtünk, hogy minden településen legyen az olvasók számára friss olvasmány. Letéti cserékkel, illetve tartós letétek biztosításával igyekeztünk az olvasói igényeket kiszolgálni. A járványidőszak alatt az önkormányzatokkal együttműködve sikerült a kiszállításokat elvégezni. Úgy érzékeljük, hogy az önkormányzatok közreműködése a szállításban még inkább megerősítette a kapcsolatokat, reméljük, ezt kamatoztatni tudjuk majd a jövőben is.

A dokumentumbeszerzést, feldolgozást 2020-ban is folyamatosan végeztük. A kistélepülési ellátást célzó dokumentumvásárlásra 27,5 millió Ft-ot fordítottuk, melyből elsősorban könyveket vásároltunk, illetve folyóiratokat fizettünk elő a kistélepülések számára. Ebből összesen 10.359 db könyvet vásároltunk 21.538 ezer Ft értékben, és 909 db folyóiratot rendeltünk a települések számára 5.815 ezer Ft értékben.

A beszerzés során teljes mértékben figyelembe vettük a települési igényeket, a könyvtárosok véleményét. Az elmúlt évben a korlátozások miatt a könyvtárosok kevésbé tudtak élni a raktárkészletből való személyes válogatás lehetőségével. Katalógusunk használatával a járványidőszakban is lehetőségük volt válogatni, igényeiket jelezni. A kérés alapján összeállított csomagokat pedig érintkezés nélkül a könyvtár bejáratánál át tudták venni.

A járványidőszakban a szolgáltatás bázisaként szolgáló ellátóközpontban raktári állomány átválogatásával, a már kevésbé szolgáltatóképes (rongált, nem keresett) dokumentumok kivonásával vonzóbb, az újdonságokra koncentrált raktári kínálatot alakítottunk ki.

A csereállomány bővítése mellett a múlt évben is két alkalommal biztosítottunk lehetőséget tartós letétek megrendelésére a települési könyvtárosok számára. A kért dokumentumokat a lira.hu oldalon kiválaszthatták, ezeket feldolgozva, leltározva, felszerelve juttattuk el részükre. Ezek a dokumentumok nem cserélődnek, véglegesen a településeken maradnak, hozzájárulva a könyvtárak saját állományának megújításához. 2020-ban 31 település élt ezzel a lehetőséggel, összesen 2.428 db dokumentumot kértek, melynek értéke 3.738 ezer Ft volt. Véleményünk szerint ez a módszer nagyon hatékony, és tükrözi a helyi igényeket, azáltal elkerülhető a túlszűfoltosság és redundancia a könyvtári polcokon. Biztosak vagyunk abban, hogy ezek a dokumentumok hasznos és keresett olvasmányok lesznek.

A folyóiratok is egyre kedveltebbek, ez megmutatkozott a megrendelt folyóiratok számában. Bár a megrendeléskor még nem számítottunk arra, hogy a járványhelyzet miatt kevésbé lesz kihasználva ez a szolgáltatás. Az előző évhez hasonlóan a szolgáltatóhelyek számára településenként 50 ezer forint keretet biztosítottunk. A 119 községből csupán 10 nem élt a folyóirat rendelési lehetőséggel. Összesen 909 db folyóiratot fizettünk elő a települési igényeknek megfelelően. A legnépszerűbbek a gyerekeknek szóló újságok, a magazinok, az ismeretterjesztő folyóiratok voltak, de néhány esetben a helyi sajtóságoknak megfelelő igények is felmerültek (pl. Méhészet, Nimród stb). 21 község részére a megyei napilapot is biztosítottuk, negyedévente a Tarjáni Városlakó magazint és a Palócföld című folyóiratot is eljuttattuk a községekbe. A Palócföld folyóirat régebbi számaiból igény szerint további példányokat is biztosítani tudunk.

A letéti cserék során 186 alkalommal 14.042 db könyvet sikerült eljuttatni a településekre, tartós letétként 2.428 db dokumentum került kiszállításra a szolgáltató helyekre, ez átlagosan több, mint 138 db dokumentum településenként. A csomagok összeállításánál természetesen figyelembe vettük a kéréseket és a könyvtár befogadóképességét. Igény szerint nagyobb volumenű állományegységek kihelyezésére is van mód.

A kistélepülésekről is egyre többen veszik igénybe az egyedi igényeket kiszolgáló könyvtárközi kölcsönzési szolgáltatást, melynek segítségével más könyvtárak állományából is kérhető dokumentum. 2020-ban 39 szolgáltatóhelyről érkezett be könyvtárközi kérés. A legtöbb kérés Szarvasgedéről,

Szirákról és Tolmácsról érkezett. Elsősorban a felsőoktatásban tanulók számára tudunk így a rendszeren keresztül segítséget nyújtani.

Állománygondozás, feltárás

A beszerzett dokumentumok nyilvántartása, feltárása a Corvina integrált rendszerben történik. Corvina katalógusunkban az új beszerzések mellett a települések saját állományait is elérhetővé tesszük. 2020-ban a járványidőszak lehetőséget adott arra, hogy nagyobb erőkkel koncentráljunk a községek saját állományának elektronikus feltárására. Ez időszak alatt 7 község teljes állománya került rögzítésre a katalógusban (Csesztve, Karancskeszi, Szanda, Hont, Terény, Mátraszele, Dejtár). Folyamatban van Szirák és Héhalom állományának feltárása, ezt a helyi könyvtárosok maguk végzik. Már közel 100 település teljes állománya elérhető így, akár otthonról is az interneten keresztül. Az olvasók kényelme mellett azért is jelentős ez a munka, mert a már feldolgozott állományok ellenőrzése, leltározása is könnyebb, emellett ezekben a könyvtárakban lehetőség van az elektronikus kölcsönzés bevezetésére is.

Elektronikus katalógusunk elérhetősége:

<http://corvina.bbmk.hu/WebPac.bbtldb/CorvinaWeb?action=advancedsearchpage>

A helyi kollégák bevonásával tudtunk a vonalkódolás terén is előre lépni, így sikerült a borsosberényi, honti, magyarnándori könyvtár teljes állományát vonalkódolni. Megkezdődött Nógrádkövesd, Szécsénke, Etes és Karancslapujtó, Tereske könyveinek etiketézése is. Ezáltal lehetővé válik ezen állományok elektronikus katalógusban való feldolgozása, majd ezt követően az elektronikus kölcsönzés bevezetése.

2020-ra nagyon sok településen kérték segítségünket a könyvtári állományok gondozása területén. Az év elején jelzett igények alapján kialakított feszes menetrendünket némileg módosította járványhelyzet, de a szabad időszakokban 16 településen tudtunk helyszíni munkát végezni. Ezek gyakran összefüggésben voltak a könyvtárak költözésével, felújításával és újraindításával.

A legtöbbször igénybe vett fontos szolgáltatásunk volt a könyvtárak saját keretből vásárolt dokumentumainak feldolgozása, felszerelése és rögzítése a Corvina rendszerben. Arra törekszünk, hogy valamennyi könyvtár teljes állománya elektronikusan és fizikailag is visszakereshető legyen. Az állományok fizikai rendjéhez egységes feliratokat, szakjelzőket, könyvtámaszokat biztosítjuk, ezzel is segítjük a könyvtárhasználók eligazodását, az állományokban való könnyebb tájékozódását.

Rendezvényszervezés, közösségi programok

A közösségi programok és az ingyenes rendezvények biztosítása hagyományosan az egyik legnépszerűbb szolgáltatásunk. 2020-ban azonban a járványhelyzet okán, a folyamatos bizonytalanság és félelem miatt nehéz volt tervezni és szervezni is. Bár teljesen megújított kínálatot állítottunk össze, amelynek nagyon pozitív fogadtatása volt, az igényelt rendezvények csupán harmadát tudtuk megvalósítani. A rendezvényeken a résztvevők száma a biztonsági intézkedések miatt mélyen alatta maradt a korábbiaknak.

Év elején nagy reményekkel vágtunk bele a rendezvényszervezésbe, a kínálat megújításába, új szemlélet meghonosításába. A feladat kezelése intézményen belül a KSZR csoporthoz került, ezáltal rugalmasabban kezelhetőbbé, átláthatóbbá vált ez a terület is.

2020-ban is 4 rendezvény igénylésére adtunk lehetőséget. Rendezvénypalettánkat korábbi visszajelzésekhez és a beérkező igényekhez igazodva bővítettük, átdolgoztuk, így immár 30 előadóra növeltük a választékot, ezzel a választható műsorok száma is megsokszorozódott.

Kínált programjainkat az alábbi témák szerint csoportosítottuk.

- Mesés világ: bábszínházi, interaktív gyermek- és felnőtt színházi, zenés előadások
- Irodalmi, interaktív találkozások: interaktív, élménygazdag író-olvasó találkozók
- Irodalmi, hagyományőrző és közösségi programok
- Tudástár: ismeretterjesztő előadások

A kategóriák kialakításánál ügyeltünk arra, hogy mind a 4 csoportban megtalálhatóak legyenek gyermek és felnőtt programok is, hogy mindenki saját célközönségéhez igazítva igényelhesen.

2020-ban 82 település közel 300 programigényt jelzett, ebből a korlátozó intézkedések miatt 57 településen mindössze 103 rendezvény került megtartásra. A megvalósult rendezvényekről pozitív visszajelzéseket kaptunk, és sok helyről jeleztek már igényt a 2021-es évre is.

Legnagyobb igény - a 12 új előadóval kibővült - műsoros, interaktív gyermek- és felnőtt rendezvények iránt mutatkozott meg, a résztvevők száma is itt volt a legjelentősebb (68 program, 2975 résztvevővel). Népszerűek voltak az ismeretterjesztő előadások is (29 előadás, 370 fő részvételével). Ebben a kategóriában is növeltük a kínálatot: az egészségmegőrzés, természetgyógyászat, történelmi események, filmtörténet és filmkészítés témakörben is igényelhető volt előadás. Könyvtári órát 6 alkalommal tartottunk, 151 fő részvételével.

A programok népszerűsítéséhez egységes biankó plakát és meghívó állt a könyvtárosok rendelkezésére, melyek honlapunkról letölthetők. A rendezvények dokumentálásához kérdőív/adatlap kitöltését kértük, melynek válaszait kielemezzük és fölhasználjuk a további programszervezés során. A lezajlott eseményekről bekért fotókat archívumunkban helyeztük el.

A kistelepüléseken saját programokat is terveztek, sajnos ezek nagy része az ismert okokból elmaradt. Elismerésre méltó volt a szolgáltató helyek aktivitása az Ültess Fát, olvasd alatta könyvet! című akcióban. Nógrád megyében 7 kistelepülés pályázott sikeresen és egy kivételével valamennyi helyen a faültetés és a kapcsolódó programok is sikeresen megvalósításra kerültek.

2020-ban is népszerű volt a KönyvtárMozi szolgáltatás. A korlátozásmentes időszakban 113 vetítés volt a szolgáltató helyeken, többségében gyerekek részvételével. A felnőttek 17 alkalommal vettek részt KönyvtárMozi foglalkozáson. A legtöbb vetítést Jobbágyin, Patakon és Szécsénkén tartották. Az első két helyen a kicsik, Szécsénkén inkább az idősebbek voltak rendszeres résztvevők a programokon. A korlátozások miatt ez a közkedvelt szolgáltatás is szünetelni kényszerült.

A járványidőszak idején más eszközökkel is kerestük a kapcsolatot a könyvtárosokkal és az olvasókkal. Közösségi oldalunkon rendszeresen jelentkezünk információkkal, játékokkal, online meseolvasással. Tavasszal a gyermeknaphoz kapcsolódva, télen pedig az adventi időszakban hirdettünk olvasásnépszerűsítő játékot. Tavasz játékunk nagy sikert aratott az óvodások és a kisiskolások körében. „Adventi lélekemelő” című programunkat komolyabb hangvétellel inkább felnőtteknek szántuk.

Továbbképzés, konzultáció, szakmai koordináció

A szolgáltatás hatékony működtetésének érdekében nagyon fontosnak tartjuk a könyvtárosok rendszeres informálását, személyes segítségét, szakmai programok, továbbképzések szervezését.

A 2020 évre tervezett szakmai továbbképzéseinket a járványhelyzet miatt nem tudtuk maradéktalanul megvalósítani. Sajnos épp a közösségépítő, kihelyezett KSZR szakmai műhelynapjaink megvalósítása lehetetlenült el, helyette más formákat próbáltunk találni.

Sikeres volt az NKA támogatásával megrendezett 2 napos megyei továbbképzésünk. „Olvasó gyermekből felnőtt olvasó” címmel. Fontosnak tartottuk olyan példák bemutatását, melyek a kistéleplési könyvtárakban jól alkalmazhatók, gyakorlatias szemléletűek. Olyan új módszerekről, kézzel fogható ötletekről hallhattak a résztvevők, melyek továbbgondolása segítheti a könyvtárosok szakmai munkáját.

A hagyományosan külső helyszínen megrendezett KSZR szakmai napot a járványhelyzet miatt nem tudtunk szervezni. Helyette a megyei könyvtárban kiscsoportos formában tartottunk a könyvtárosok számára programot. „Könyvtári Kőleves” című programunkon bemutatásra és kipróbálásra kerültek a könyvtárosok által is használható, ingyenes reklám- és marketing eszközök, melyeket a kisebb könyvtárakban is felhasználhatnak a rendezvények szervezése, népszerűsítése során. Az egy héttel későbbre meghirdetett második alkalom a szigorítások miatt elmaradt, ennek megvalósítását 2021-re tervezzük.

Az elmúlt évben kevesebb lehetőségünk volt a személyes találkozásokra, a könyvtárosokkal és fenntartókkal való kapcsolat ápolására. A „szabad” időszakokat igyekeztünk kihasználni az új könyvtárosokkal való közös munkára, helyszíni egyeztetésre, tanácsadásra, valamint a fenntartókkal és könyvtárosokkal a fejlesztési elképzelések összehangolására. Romhány és Somoskőújfalu az év során jelezte a KSZR-hez való csatlakozási szándékát, segítettük az önkormányzatokat a csatlakozáshoz szükséges lépések során, egyeztettünk a könyvtárosokkal. Módszertani kérdésekben konzultáltunk Nőtincs, Márkháza, Mátraszőlős, Nagylóc, Magyaránador, Borsosberény, Romhány, Karancsalja, Kutasó, Nagykeresztúr, Nógrádsipek, Cserhátsurány, Herencsény, Erdőkürt, Erdőtarcsa könyvtárosaival. Kiemelten figyeltünk az új könyvtárosok betanítására, valamint a könyvtárakban tervezett költözésekkel, felújításokkal kapcsolatos tanácsadásokra.

A bezárások idején is folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a kollégákkal. Fontos volt, hogy kezeljük az járvány helyzet okozta elbizonytalanodást, ösztönözzük az olvasók kiszolgálását biztonságos formában, valamint szakmai célokat tűzzünk ki. Ezért a jó gyakorlatokat összegyűjtöttük, közösségi oldalunkon megosztottuk. Talán ez is segített abban, hogy a második hullám idején sokkal gördülékenyebben működött az olvasók kiszolgálása „Könyvet a küszöbre!”, „Ablakkönyvtár”, Párkánykönyvtár, stb. elnevezéssel. Biztattuk a kollégákat az önképzésre, szakmai anyagokat, jó gyakorlatokat mutattunk be. Törekedtünk arra, hogy azokon a szolgáltató helyeken, ahol még vannak hiányosságok a vonalkódozásban, az egységes jelzettel ellátottságban, ezek a munkák elinduljanak.

Információszolgáltatás

Könyvtárunk honlapja információkban gazdag. Programjaink, saját katalógusaink és adatbázisaink mellett más könyvtárak szolgáltatásait és egyéb adatbázisok elérését is lehetővé teszi.

A könyvtár honlapján keresztül 24 órán keresztül elérhető a megyei könyvtár, a könyvtár különgyűjteményei, valamint a megyei szolgáltatórendszer (KSZR) katalógusa, melyben a csereállomány és a tagkönyvtárak állománya is kereshető.

A Helyismereti cikkadatbázis Nógrád megye településeiről, eseményeiről, nevezetes személyeiről a sajtóban megjelent anyagokat teszi kereshetővé.

Digitális könyvtárunkban a Palócföld című folyóirat évfolyamai, valamint a könyvtárunk által kiadott régebbi és újabb kiadványai váltak elérhetővé. Egyre gyarapodó Fotótárunkban Salgótarján és a megye más településeire vonatkozó helyismereti fotók között kereshetnek az érdeklődők. További helyismereti értékekkel találkozhatnak az érdeklődők a Salgótarjáni Értéktár adatbázisában.

A Nógrád Megyei Hírlap 1948-2016-ig archív számainak digitális változata rendkívül keresett a kutatók, diákok, érdeklődők körében.

Plakátgyűjteményünk is kereshető a honlapon keresztül.

Könyvtárunk honlapján külön aloldalon található a KSZR szolgáltatásra és a szolgáltatóhelyekre vonatkozó információk. Az oldalon hírt adunk a KSZR-t és a szolgáltató helyeket érintő aktuális eseményekről, képzésekről, pályázatokról, valamint az igényelhető rendezvényekről. A könyvtárosok számára letölthető dokumentumok, szakmai segédanyagok, nyomtatványok, sablonok elérését biztosítjuk.

Törekszünk az oldal rendszeres frissítésére. Múlt év végén megkezdődött a honlap korszerűsítése és átszervezése, melynek során új, saját oldalt kap majd a szolgáltatás, ennek kialakítás, tartalommal való megtöltése a 2021-es év feladata lesz.

Szintén 2021-ben szeretnénk elindítani azt a felületet, ahol a kistelepülések helyismereti, helytörténeti dokumentumait helyeznénk el digitalizált formában. Szeretnénk olyan adatbázist létrehozni, ahol az egyes települések digitalizált dokumentumai (helyi kiadványok, folyóiratok, képeslapok, fotók) visszakereshető formában lennének megtalálhatók, ezáltal a helytörténet iránt érdeklődők, kutatók és diákok számára gazdag forrásanyagot tudnánk biztosítani. Ehhez kérjük majd az önkormányzatok és a könyvtárosok együttműködését, hozzájárulását.

Kommunikáció

A járványidőszak alatt törekedtünk arra, hogy közösségi oldalaink segítségével megszólítsuk a könyvtárosokat és az olvasókat is. Hasznos tartalmakat, jó példákat mutattunk be, online játékokkal, videókkal igyekeztünk a kapcsolatokat megőrizni és bővíteni.

Elkezdtek a szolgáltatás arculatának megújítását is. Új logót terveztünk, mely jobban tükrözi a tevékenységünket. A szolgáltatást bemutató kiadványokat, valamint több korosztály számára olvasásnépszerűsítő kiadványsorozatot készítettünk. Az új szóróanyagokon, könyvjelzőkön, memórijátékon már az új arculati elemeket szerepeltettük. Ezeket szeretnénk nagyobb példányszámban is eljuttatni a kistelepülési könyvtárakba. Tervezzük új nyitva tartás táblák készítését is.

Könyvtár/tér című megyei kiadványunkban folyamatosan jelentetünk meg híreket a KSZR-ről, illetve a kistelepülési könyvtárakról is. 2020-ban több szolgáltatóhely könyvtára is bemutatkozhatott a lap hasábjain. Szeretnénk a jövőben nagyobb teret biztosítani a kisebb könyvtárak megjelenítésének.

Honlapunkon és Könyvtárellátás Nógrád nevű közösségi oldalunkon egyre több információt találhatnak az érdeklődők a szolgáltatásról, a szolgáltatóhelyekről és az ott zajló eseményekről.

Összegzés

A 2020-as rendkívüli év sok kihívás elé állított bennünket, de gondos tervezéssel, a megváltozott helyzethez való folyamatos alkalmazkodással sikerrel vettük az akadályokat, így eredményes évet tudtunk zárni nemcsak a kistélepülési ellátás területén. Könyvtárunk a 2020. évben sikerrel pályázott a Minősített Könyvtár címre. A megtisztelő szakmai elismerés jelzi, hogy munkánk nemcsak a szűkebb működési területünkön, de országosan is ismert és elismert. Helyi és területi szolgáltatásainkat legjobb szakmai tudásunk szerint felelősséggel végezzük, ehhez nélkülözhetetlen a partneri együttműködés az önkormányzatokkal, könyvtárosokkal, intézményekkel, szervezetekkel és olvasóinkkal.

Nógrád megyében szolgáltatásunk népszerű, januártól 2 új csatlakozó könyvtárral bővül a KSZR hatóköre, így megyénkben a községi könyvtárak 96%-a már a megyei könyvtár kistélepülési ellátórendszerének tagja.

Szeretnénk tovább folytatni a szolgáltató helyek fejlesztését, működési feltételeinek javítását és a korszerűsített könyvtárakban a minőségi szolgáltatások megvalósítását.

Bízunk abban, hogy 2021-ben kiegyensúlyozottabb körülmények között újra indulhat majd az élet valamennyi kistélepülési könyvtárunkban.

Salgótarján, 2021. április 13.

Molnár Éva
igazgató

A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER

2020. ÉVI TEVÉKENYSÉGE SZÁMOKBAN

KSZR szolgáltatást igénybe vevő kistélepülések száma: 119 db

Ellátott lakosság: 98.550 fő

Használati adatok

Forgalmi adatok	
Beiratkozott olvasók száma	9.224 fő
Könyvtárlátogatók száma	34.017 fő
Kölcsönzött kötetek száma	33.976 db
Helyben használatok száma	25.552 db

Könyvtárfejlesztések

Felújított könyvtárak száma	
Épületfelújítás	10 db
Könyvtárhelyiség felújítás	10 db
Könyvtári bútorzat felújítás	9 db

Új helyre költözött könyvtárak	Könyvtári polcok	Jelentősebb fejlesztés
Csitár (NKA támogatással)	Alsópetény	Erdőkürt
Erdőtarcsa	Cered	Drégelypalánk
Hollókő	Drégelypalánk	Karancslapujtó
Tereske	Erdőtarcsa	Nógrádsipek
Vizslás	Hont	Tereske
	Karancslapujtó	
	Mátranovák	
	Mátraszőlős	
	Nógrádsipek	
	Patak	
	Tereske	
	Vizslás	

Dokumentumellátás

Dokumentumbeszerzés	Darab	Érték (ezer Ft)
Könyvbeszerzés	10.359	21.744
Folyóiratelőfizetés	909	5.815
Összesen:	11.268	27.559

Letéti cserék

Letéti cserék	Alkalom	Darabszám
Csereletétek	186	14.042
Tartós letétek	50	2.428

Helyszíni állománygondozás, állományellenőrzés

Település	Feladat
Buják	Selejtezés, állományrendezés
Nógrádmegyer	Selejtezés, állományrendezés
Dejtár	Selejtezés, állományrendezés, retrospektív feltárás
Borsosberény	Selejtezés, állományrendezés, vonalkódozás
Horpács	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés
Nógrádkövesd	Selejtezés, állományrendezés, vonalkódozás
Cesztve	Állományellenőrzés, retrospektív feltárás, jelzetelés
Kutasó	Állományellenőrzés
Nógrádsipek	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés
Mátranovák	Állományrendezés, állományellenőrzés, új könyvtárhelyiség kialakítása
Erdőkürt	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés
Erdőtarcsa	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés

Mátraszőlős	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés
Etes	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés
Vizslás	Selejtezés, állományrendezés, állományellenőrzés, új könyvtár kialakítása
Csitár	Állományrendezés, új könyvtár kialakítása
Terény	Retrospektív feltárás
Karancskeszti	Retrospektív feltárás
Dejtár	Retrospektív feltárás
Szanda	Retrospektív feltárás
Hont	Retrospektív feltárás
Mátraszele	Retrospektív feltárás

Megvalósult KSZR rendezvények 57 településen

Tematika szerint	Rendezvények száma	Részvevők száma
Olvasás, szövegértés fejlesztő pr.	35	1.208
Könyvtári óra/ Könyvtárhasználati foglalkozás	2	61
Személyiségfejlesztő, képességfejlesztő	66	2.227
Célcsoport szerint	Rendezvények száma	Részvevők száma
Nemzetiségi, közösségi identitást erősítő	6	247
Iskolai tehetséggondozást segítő	3	90
Nyugdíjkorosztály számára	3	118
Családok számára	40	1.635
Egyéb célcsoport számára	51	1.457
Összesen:	103	3.469

Állomány feltártság, a katalógusban teljeskörűen kereshető, elektronikus kölcsönzésre alkalmas könyvtárak

Teljeskörűen feltárt állománnyal rendelkező könyvtárak			
Alsópetény	Hont	Mátraszőlős	Szarvasgede
Alsótold	Horpács	Mátraverebély	Szendehegy
Bánk	Hugyag	Mihálygerge	Szente
Bárna	Iliny	Mohora	Szilaspogony
Bér	Ipolyszög	Nagybárkány	Szuha
Bercel	Ipolytarnóc	Nagykeresztúr	Terény
Berkenye	Jobbágyi	Nagylóc	Vanyarc
Bokor	Karancsalja	Nemti	Varsány
Cered	Karancskeszi	Nézsa	Vizslás
Csécse	Karancsság	Nógrádmarcfal	Zabar
Cserhátsurány	Kazár	Nógrádmegyer	
Cserhátszentiván	Kétbodony	Nógrádsipek	
Csesztve	Kisbágyon	Nógrádszakál	Folyamatban van:
Csitár	Kisbárkány	Nóttincs	Etes
Dejtár	Kisecset	Ósagárd	Héhalom
Dorogháza	Kishartyán	Patak	Magyarnándor
Egyházasdengeleg	Kozárd	Piliny	Szirák
Egyházasgerge	Kutasó	Pusztaberki	
Endrefalva	Legénd	Rákóczibánya	
Erdőkürt	Lucfalva	Rimóc	
Erdőtarcsa	Ludányhalászi	Ságújfalu	
Felsőpetény	Magyargéc	Sámsonháza	
Felsőtold	Márkháza	Sóshartyán	
Galgaguta	Mátranovák	Szalmatercs	
Garáb	Mátraszele	Szanda	